

PERKMAN
RADOST, KTERÁ ZŮSTANE ♡

Pro všechny odvážné.

Pohádka o hledání životní cesty

OFLAJŇÁK

SE VRACÍ

Václav Toman

**Ilustrovala
Lucie Sobelová**

PERKMAN

Václav Toman, 2025

Illustrations © Lucie Sobelová, 2025

ISBN 978-80-88331-47-6

Kapitola první

Adijééé, základní školo!

Budík zazvonil a Péťa se převalil na pravý bok. „Vstávej, ospalče, nebo přijdeš pozdě, haf!“ povzbuzoval ho pejsek Pětka.

„Eeehhh,“ zahalekal zpod peřiny.

„Dwělwej,“ povídal Pětka, zatímco v tlamě držel Péťovu peřinu, kterou se snažil stáhnout, aby urychlil jeho pomalé vstávání.

„Ale mně se tam nechce,“ řekl Péťa.

„Haf, haf! Vždyť zbývají už jen dva týdny, kdy si můžeš užít základku.“

„Fakt super,“ odpověděl, když na to pomyslel. Do začátku prázdnin zbývaly necelé tři týdny a Péťa odpočítával poslední chvílky, které stráví na základní škole, protože od nového školního roku nastupoval na osmileté gymnázium.

Vadilo mu, že bude muset každé ráno dojíždět do hlavního města, kde se nová škola nacházela. To znamenalo další hroznou věc, dřívější vstávání! Už teď,

když chodil do školy v Horních Škubáncích, kterou měl za rohem, brzké vstávání nesnášel.

„Dřív než v osm hodin by děti a mládež měly mít zakázáno vstávat,“ dodal Péťa, „vždyť to je takových příkazů, v kolik se má nejpozději chodit spát, ale o tom, kdy je dovoleno nejdříve vstávat, neřeknou dospělí ani slovo.“

„No, jo, haf,“ přikývl Pětka. Začalo mu to vrtat hlavou a upustil peřinu, kterou držel mezi zuby.

Pétovi také vadilo, že v hlavním městě nikoho neznal. Bude si muset hledat nové kamarády. Věděl, jak mu budou chybět ti jeho z Horních a Dolních Škubáneků. A nejen oni, dokonce se zamýšlel nad tím, že mu budou chybět i odvěcí nepřátelé, například Tadeáš Rožánek. Tadeáš byl chlapec, kvůli kterému málem před dvěma lety selhal, když se pokoušel získat zpět svůj Oflajňákův žeton. Byl jeho rivalem v Palfiftu, jejich oblíbené počítačové hře, a kluk, kterému Péťa minulé prázdniny daroval svou knihu Dětství offline a pomáhal mu získat Oflajňákův žeton, o který Tadeáš také přišel. Ale to je úplně jiný příběh.

Náš příběh začíná právě dnes, v pátek 11. června, týden před rozhodující písemkou z přírodopisu a skoro dva roky po tom, co Péťa získal svůj žeton zpět.

Pétovi je 10 let. Naučil se znovu trávit svůj čas ve skutečném světě. Čaroonlajnice, ta ježibaba, která mu Oflajňákův žeton před dvěma lety ukradla, se o to od té doby znovu nepokusila. Ani nemohla. Jenom pro

pořádek, čaroonlajnice je zlá čarodějnice, která krade dětem jejich Oflajňákovy žetony, když tráví moc času na počítači, tabletu, mobilu, u televize nebo jiných technologií. To už Péťa nedělal, a tak byl jeho žeton chráněný kouzlem hodného Oflajňáka. A to bylo dobře. Svůj žeton jako každé jiné dítě potřeboval. Byl totiž kouzelný. Díky němu se mohl stát v 18 letech dospělým. Kdyby se s žetonem něco stalo, zůstal by stále malým klukem.

Pětův Oflajňákův žeton se nacházel v pokoji na polici nad jeho postelí, kam ho sám přemístil z vitríny v obývacím pokoji, kde býval vystavený. Chtěl ho mít na očích, kdyby se náhodou přeci jen čaroonlajnice

vrátila, aby ho mohl bránit svým vlastním tělem. Tak moc pro něj znamenal. Hlavním důvodem přemístění však bylo něco jiného.

„No, není ten žeton pěkný, Pětko?“ říkal každé ráno, když se vysoukal z postele a díval se, jak na poličce zlatavě září.

„Je pěkný, haf!“ odpověděl vždycky Pětko.

Říkal si, že by Oflajňákovi udělalo radost, kdyby viděl, jak se o žeton stará a jak se jím každý den kochá. Tenhle ranní rituál Péťovi dělal den veselejší. Cítil nával pozitivní energie. Žeton pro něj symbolizoval předloňský úspěch, jeho osobní vítězství. Tenkrát se dokázal překonat, postavit se vlastní lenosti a nejistotě. Přestal trávit čas u technologií a splnil všechny úkoly od Oflajňáka.

Převléknul se, nasnídal a připraven vyrazit do školy se rozloučil s Pětkou podrbáním za ouškem. Pak pozdravil maminku, která dnes pracovala z domova.

„Ahoj mamííí,“ řekl Péťa se vší radostí, kterou načerpal pozorováním svého žetonu.

„Ahoj Péťo,“ pověděla maminka, „mimochodem, už ses naučil na písemku?“ Když to uslyšel, veselá nálada byla fuč. Příští pátek ho čekala písemka z přírodopisu, z kterého měl toto pololetí špatné známky. Hrozila mu čtyřka na vysvědčení. Aby ji nedostal, musel poslední písemku napsat nejhůře na dvojku.

„Ještě ne, mám ještě týden. To je dost času,“ odpověděl

Péta. Do učení se mu nechtělo, ale věděl, že bude muset brzy začít, aby nezklamal maminku. Péta rád dělal rodičům radost. Vlastně, Péta dělal rád radost komukoliv, kdo mu dal úkol, a kdykoliv k tomu měl příležitost. Byl zodpovědný mladý kluk, jak sám sebe rád hodnotil.

„Jestli si známku z přírodopisu nezlepšíš, víš, co tě čeká?“ připomínala maminka skoro každý druhý den.

„Jóó,“ odpovídal vždy Péta. Maminka mu minulý týden oznámila, snad aby ho motivovala, že jinak stráví celé prázdniny na vesnici u babičky a dědy na druhé straně republiky. „To přeci nejde, aby vnuk myslivce měl čtyřku z přírodopisu! Tím spíš, když má od září studovat gymnázium!“ dodávala.

Vůbec ho tím neuklidňovala. Už tak se cítil pod tlakem, protože chtěl mamince udělat radost a dostat dobrou známku. Vedle toho by nerad poslední prázdniny před odchodem na gymnázium trávil tak daleko. Litoval by, kdyby propásl poslední příležitost strávit čas se svými kamarády.

Ještě více tento scénář děsil Pětku, který si neuměl představit, že by celé léto neviděl pudlici Fifi. Ta patřila jejich sousedovi panu Votýpkovi, který byl Oflajňákovým asistentem pro Horní a Dolní Škubánky a přilehlé okolí a který kdysi Pětovi tajně pomáhal v jeho honbě za žetonem.

„Koukej se jít učit, haf! To mi nemůžeš udělat, já nechci na vesnici bez Fifi a na dva měsíceeee!“ kňučel Pětka pokaždé, když Péta přišel ze školy a do učení se mu nechtělo. Raději šel ven zajezdit si na kole, nebo se projít do parku, kam Pětku bral s sebou. Ačkoliv z toho měl pejsek radost, v tuto kritickou chvíli by ocenil více, kdyby zůstali doma.

Když dnes Péta dorazil ze školy, situace se opakovala. „Prosím, nechodme dneska ven, já to klidně vydržím bez vyvenčení. Kdo potřebuje v dnešní době čůrat, to je pro štěňata!“ přemlouval ho Pětka a zatarasil vchodové dveře zevnitř rohožkou. „Hlavně se začni učit ten přírodopis, prosím, prosím, haf!“ Péta ho nejdřív neposlouchal, přicvaknul vodítko a šli i přes protesty ven.

Jak se blížil den písemky, byl tlak od maminky a od Pětky větší a větší. „...a ani kakat nemusím, byl jsem minulý čtvrtek, to stačí,“ říkal Pětka. „Běž se už učit, prosím tě,“ povídala maminka pokaždé, když Pétu potkávala v kuchyni. Většinou si přišel vzít sklenici vody, což dělal v poslední době častěji právě proto, aby se nemusel učit. Nebo jen tak otevíral dveře od ledničky. Koukl, nic si nevzal a šel zpátky do pokoje. Za pět minut byl zpět. Podíval se a šel zpátky do pokoje. A tak pořád dokola. Maminka byla s nátlakem na Pétu neodbytnější než Pětka. Chtěla, aby její syn měl dobré známky. Představovala si, že se z něj stane úspěšný právník. A gymnázium? Hádejte, čí to byl nápad!

Kdyby záleželo na Pětovi, žádným právníkem by nebyl a na žádné gymnázium nechodil. Pokračoval by na základní škole a s písemkou z přírodopisu by udělal to samé, co Pětka dělal venku minulý čtvrtek.

Jenže maminku a Pětku měl Pěta rád. Chtěl se zachovat správně a udělat jim radost. Tak se začal učit na písemku z přírodopisu každý den déle a déle.

Kapitola druhá

Hnědý flíček

Nastal Den P, den písemky. Péťa se probudil ztěžka, protože se tajně učil při baterce pod peřinou až do dvou hodin v noci. Naučil se všechno, co bylo potřeba. Dokonce i jméno motýla, který každý rok cestuje několik tisíc kilometrů z Kanady až do Mexika a zpátky. Jmenuje se *monarcha stěhovavý*. Ten název mu dělal problémy, ale teď už si ho pamatoval! Pamatoval si i všechno ostatní. Tak moc mu záleželo na tom, aby dostal nejhůře dvojku, což by znamenalo trojku na vysvědčení.

Udělal by radost mamince. Nezklamal by Pětku, protože by mohli na prázdniny zůstat doma. I tatínka by potěšilo, kdyby Pěťovo vysvědčení vypadalo lépe. Říkal to. Péťa cítil zodpovědnost.

Jeho letošní špatné známky z přírodopisu všechny překvapovaly. Jako nadané dítě nastoupil na základní školu díky výjimce už v 5 a půl letech a míval slušný prospěch. Jediné, co mu nešlo, byl pravopis, a i ten už si dokázal ve čtvrté a v páté třídě postupně zlepšit.

Jenže od doby, kdy mu maminka oznámila, že půjde

na gymnázium, začal školu flákat. Byl zklamaný, ale s maminkou nešlo hnout. „Když půjdeš na gymnázium, otevřou se ti nové možnosti. A třeba z tebe bude jednou i právník. Kdo ví...“ říkala maminka, „je to pro tvoje dobro.“

„Třeba to tam nebude tak špatné. Maminka by přeci nechtěla nic, co mi uškodí. Je to pro moje dobro a budu aspoň dělat nějakou normální a dobře placenou práci,“ opakoval si pak řeči dospělých už i on sám.

„Tak vstávej, dneska je velký den, haf,“ řekl Pětka, když zazvonil budík, a stahoval z kluka peřinu, aby vstal rychleji. Péťa se protáhl. Byl sice nevyspalý, ale po chvílce vyskočil energicky oběma chodidly naráz na koberec. Díky nočnímu učení sršel sebevědomím.

„No, není ten žeton pěkný, Pětko?“ řekl Péťa, když se jako každé ráno podíval na poličku s Oflajňákovým žetonem.

„Je pěkný, ha-...“ Pětka chtěl štěknout jako každé ráno, ale než to stačil udělat, uviděl Pětův zděšený výraz.

„Ááá, co to je?!“ Péťa popadnul žeton z poličky a začal ho zkoumat.

„Co se děje? Co se děje?!“ snažil se zjistit pejsek.

„Koukej, na žetonu je nějaký hnědý flíček,“ vyjekl Péťa a snažil se flek prsty setřít. Napadlo ho, že žeton je jen špinavý. Mohlo to být od čokolády, kterou měl rád a nedávno ji jedl, když si žeton prohlížel. Utíkal do koupelny, aby flíček umyl.

„Tak co, jde to?“ zajímal se Pětka, stoupl si na zadní a snažil se mu koukat přes rameno.

„Nejde,“ řekl Péťa. V jeho hlase byla skrz tekoucí vodu slyšet panika. Čokoláda to nebyla, a co hůř, ani žádná jiná nečistota. Nezabíralo mýdlo. Nezabíraly čisticí prostředky. Hnědý flíček na žetonu zůstával.

„To není možný, Pětko,“ rozčiloval se a v očích měl slzy.

„Péťo, haf, klid,“ snažil se ho srovnat pejsek, „to chce klid. Teď to nevyřešíme. Musíš do školy napsat písemku.“

„Jak se mám soustředit na písemku, když je můj žeton takový poničený?“ halekal.

„Přijdeme na to, až se vrátíš,“ ujišťoval pejsek.

„Vypadá to, jako by tam ten flíček vyrostl. Ale to není možné, že ne, Pětko? Vždyť je to žeton, neživá věc. Nemůže měnit barvy, nebo může?“

„Nemůže! To dá rozum, haf...“ řekl Pětka, ale jistý si tím nebyl.

„Ach jo, proč se mi pořád musí dít něco takového. Nejdřív gymnázium, pak učení na písemku a teď můj žeton. Všechno se mi bortí,“ teď už Pěta opravdu plakal. „Ale nebortí,“ řekl Pětka a přitulil se k němu. Když se Pěta uklidnil, strčil do něj čumákem. „Poslyš, Pěto, to bude dobrý, uvidíš. Jdi do školy a pušť mě na dvorek. Vezmu žeton za Fifi a panem Votýpkou, zeptáme se ho. Třeba bude vědět, co s tím flíčkem dělat.“

Pěta moc jiných možností neměl a zeptat se pana Votýpky bylo opravdu to nejlepší, co by mohli udělat. Přeci jen, je to Oflajňákův asistent, expert! „Proč mě to nenapadlo taky?“ ptal se.

„Protože jsi rozrušený, nepřemýšlí ti to. Je potřeba se nejprve uklidnit, pak ti to začne zase myslet,“ povídal Pětka.

„Zníš jak mudrc,“ usmál se, zatímco si tváře mokré od slz utíral do rukávu.

„Říkám moudrý věci pořád, ty mě jen neposloucháš, haf,“ okomentoval navenek rozčileně pejsek, ale uvnitř byl rád, že se Pěta konečně usmál.

Udělalí vše podle plánu. Pětka u své boudy na dvorku vyčkával na pana Votýpku s Fifi a Pětův Oflajňákův žeton měl s sebou. Pěta vyrazil do školy a stále si opakoval pro sebe polohlasem: „Nemysli na ten hnědý flíček. Nemysli na ten hnědý flíček na žetonu. Nemysli na to. Nemysli.“

Jenže čím více to dělal, tím více myšlenky pobíhaly sem a tam kolem jediného, hnědého flíčku na jeho

Oflajňákově žetonu. Bylo to k nevydržení. Když došel do třídy, usadil se na svém místě ve třetí lavici u okna. Vyčkával, až zazvoní a přijde paní učitelka.

Naštěstí hodina přírodopisu byla první na rozvrhu, takže písemku bude mít rychle za sebou. Pak zaslechl, jak se ve druhé řadě chvástá Krulich vedle na lavici sedící Šebestové.

„Já už mám svůj Oflajňákův žeton taky zpátky. Včera jsem dokončil poslední úkol a žeton se mi vrátil. Neumíš si představit, jaký to je nádherný pocit. Jak krásně září, úplně se leskne! Takový je zlatavý, třpytivý.“ Péťovi se teď hlavou honily dvě myšlenky: „nemysli na hnědý

flíček na svém žetonu“ a „Krulich má svůj žeton krásně zlatý a třpytivý“. Obě se střídaly v pravidelných intervalech jako bodnutí nožem.

Když uslyšel, jak o svém krásném zlatavém žetonu mluví i Lumír Čeněk z první lavice, přidala se třetí myšlenka: „všichni ostatní mají svůj žeton v pořádku, a já ne“. Všechny hrály v Pétově hlavě jako orchestr utrpení.

Ani si nevšiml, že začala hodina a paní učitelka rozdává písemky. Péta se snažil myšlenky odehnat, aby se mohl soustředit. Začal psát, jenže to nedávalo smysl. Tak to seškrтал. A znovu.

Pak uviděl otázku, kterou najisto věděl. *Jak se jmenuje motýl, který cestuje každý rok několik tisíc kilometrů z Kanady do Mexika a zpět?* Přemýšlel. Napsal císař polétavý. Ne, to není ono! Zase škrtnul, co napsal.

Ruka se mu třásla a snažil se vzpomenout si aspoň na něco. Byl to vnitřní boj, který sváděl po celou dobu písemky, než paní učitelka řekla, že čas vypršel.

„Do vysvědčení zbývají necelé dva týdny a bude mi trvat, než testy opravím, proto se známku dozvíte až spolu s vysvědčením. To platí zejména pro ty, kterým písemka mohla ještě něco ovlivnit,“ řekla paní učitelka a mrkla schválně na Pétu, který si toho nemohl nevšimnout.

Věděl, že to bude špatné. Do písemky totiž nenapsal ani slovo.

Kapitola třetí

Vysvědčení

Když se vracel ze školy domů, přemýšlel, co řekne mamince a Pětkovi. Pohled mu směřoval do země. Občas si vzdychl. Skoro až zapomněl na hnědý flíček. Litoval, že zklamal své blízké ve chvíli, kdy na něj spoléhali.

„Jak to šlo?“ zeptal se Pětka, jakmile Péťa přišel na dvorek.

„Nevím, uvidíme na vysvědčení,“ zalhal, protože se styděl a nevěděl, jak to vysvětlit. Po chvilce ticha se zeptal: „Jak to šlo tady? Co říkal pan Votýpka?“

„Nemám dobrou zprávu...,“ spustil Pětka.

„Cože, je to špatné? Je ten žeton zničený?!“ skočil mu Péťa do řeči.

„Ale ne. Pan Votýpka tu vůbec nebyl,“ odpověděl pejsek.

„To je divné.“

„Ano, je to divné, haf. Přemýšlel jsem nad tím celé dopoledne. Došlo mi, že jsem ho neviděl už takové dva dny, protože stejně dlouho jsem neviděl ani Fifi. A to já si pamatuju takové věci!“

„Kam myslíš, že zmizel?“

„To nevím, snad se brzy vrátí. Zatím si s tím nedělej hlavu, je to jen flíček, taková tečička. Možná se nám to jen zdá. Koukej,“ řekl Pětko a otočil se do své boudy, aby uchopil žeton do tlamy a podal mu ho.

„Nevypadá zas tak strašně, je to jen taková tečička,“ souhlasil Péta.

Jenže, jak se blížilo vysvědčení, nešlo si nic namlouvat. Žeton přestal zářit. Ale horší bylo, že ta tečička se každý den zvětšovala. Za týden nabobtnala asi trojnásobně! Úměrně tomu rostla i Pětova panika. Než nadešel poslední školní den, pokrývala skoro půlku žetonu. Už to nebyla žádná tečička, ale regulérní flíček, nebo spíš pořádný hnědý flek.

Souseda Votýpky se nedočkali. Zvonili na něj, doma nebyl. Zavolat mu nemohli, protože neznali telefonní číslo. Na dvorku ho neviděli. To byla skoro stejná záhada jako ten zatracený flek. „Kde ten pan Votýpka může být?“ každý den nervózně opakoval Péta, když koukal z okna na dvorek.

Starosti mu dělaly také opakované otázky maminky, která zjišťovala, jak dopadla písemma. „Uvidíme,“ odbýval ji Péta. Děsil se, až vysvědčení přinese domů. I proto poslední týden školy trávil tím, že se snažil dělat radost mamince, tatínkovi a Pětkovi více než obvykle. Uklízel, chodil s Pětkou ven na dlouhé procházky, tatínkovi umyl auto. Říkal si, že, když je zklame se školními výsledky, aspoň jim to vynahradí takto.

Když paní učitelka předávala Pétovi vysvědčení, neodpustila si komentář, že ji zklamalo, že se nepřipravil a bohužel, čtyřku na vysvědčení mu dát musela. Bylo zbytečné cokoliv vysvětlovat, nepochopila by to. Paní učitelka se jen v Pétově mysli zařadila na seznam lidí, kterým chtěl udělat radost a které zklamal. Aspoň se nezlobila. To doma čekal jinou reakci.

„Nesváděj to na flíček. Normálně ses na to vykašlal!“ hubovala maminka, když jí vyprávěl, co se stalo.

„Nevykašlal, vážně. Učil jsem se celý týden a den před písemkou až do noci s baterkou.“

Maminka už ale měla svou verzi událostí.

„Co se budu rozčilovat. Člověku záleží na tom, abys byl v životě úspěšný, a ty se takhle odvděčíš. No, věděl jsi, co tě čeká, když dostaneš čtyřku. Zítra odpoledne odjždíme k babičce a dědovi. Běž si sbalit kufřík.“

Odešel do pokoje, kde ho čekalo další vysvětlování. „Já se ti omlouvám, Pětko,“ vysoukal ze sebe. V očích měl slzy, které si přinesl spolu s vysvědčením z kuchyně.

„Hauuuu, Péto, nech to být, hauuu. Neomlouvej se. Já vím, že ses učil. Celou noc jsem tě pozoroval, jak se učíš s baterkou. Vím, že tě rozrušil ten hnědý flíček,“ kňučel s pochopením jeho psí kamarád.

Péťa přemýšlel, jak je to celé nefér. Pak si začal otírat slzy rukávem od mikiny a vykoukl z okna. Rozbušilo se mu srdce a usmál se. Konečně! Zahlédl pana Votýpku, jak venčí Fifi.

„Rychle, Pětko, jdeme dolů, je tam pan Votýpka! Kde je ten žeton?“ Když se flíček začal zvětšovat, bral Péťa žeton ráno z poličky na postel, aby ho mohli zkoumat. „Nevím, položil jsem ho tady na peřinu,“ řekl Pětko. Přehazovali oblečení položené na posteli, ale marně.

„Dobře. Najdeme ho pak, teď musíme dolů, dokud tam pan Votýpka je,“ rozhodl se Péťa. Seběhli po schodech. Takhle rychle na dvorek ještě neutíkali. Celý udýchaný doběhl k panu Votýpkovi, Pětko v závěsu za ním.

„Ahoj Péto, jak se máš? Cože tak ve spěchu?“ povídal pan Votýpka.

„Ani se neptejte, budu muset trávit prázdniny na vesnici na druhé straně republiky,“ řekl udýchaný Péťa.

„To nezní špatně. Budeš na čerstvém vzduchu,“ řekl s úsměvem pan Votýpka.

„Ale to není to nejhorší,“ ignoroval jeho reakci Péta, „můj žeton, je na něm... je na něm hnědý flíček! Zvětšuje se a... nejde to umýt,“ rychle ze sebe chrlil, jak popadal dech.

Votýpka nasadil zachmuřený výraz. „Péto, už ti bylo 10 let, je to tak?“

„Ano, proč se ptáte?“ odpověděl Péta.

„To není dobré,“ řekl pan Votýpka po chvíli ticha, „to vůbec... není... dobré.“

„Přesně, to není vůbec dobré! Teď žeton není tak hezký. Nemůžu na něj každé ráno koukat, jak se třpytí, a radovat se,“ uváděl Péta na pravou míru vážnost situace.

„Ne, Péto, ty to nechápeš, je to ještě mnohem horší. Pokud s tím něco neuděláš, může to skončit katastrofou.“

„Jak to?“ ptal se Péta.

„Žeton není pro nic za nic. Je *kouzelný*. Ty jsi nikdy nepřemýšlel, proč ho potřebujeme, abychom se stali dospělými? Nesmí přestat zářit. Horší je, když začne hnědnout, a už vůbec by neměl pálit, to bys mohl mít v dospělosti velké problémy,“ vysvětloval Votýpka.

Pak se zarazil, když uviděl chlapcův výraz ve tváři.

„Nechceš snad říct, že...?“

„No občas trochu pálí, když ho vezmu do ruky.“

„Kurník. Jak moc zhnědl?“

„Ne úplně, skoro způlky,“ odpověděl Péta.

„Aspoň, že tak. Musíme to spravit co nejdřív. V žádném případě nesmí zhnědnout úplně, rozumíš?“ Takhle vážného pana Votýpku nikdy předtím neviděl. Jeho reakce Péťu zaskočila a vylekala zároveň. „Ale proč to tak moc vadí, když žeton celý zhnědne? Vždyť ho pořád mám,“ zajímal se.

„Hned ti to vysvětlím, proč to tak je. Víš...,“ nadechoval se Votýpka. Vtom však z okna vykoukla maminka a volala: „Pěťo, pojd' nahoru!... Dobrý den, pane Votýpko,“

„Ach, paní Jonášová, dobrý den, můžeme, prosím, jen dokončit náš rozhovor?“ zeptal se Votýpka, než Pěťa stačil mamince oponovat sám.

„Nezlobte se, pane Votýpko, ale my zítra ve tři hodiny odpoledne odjíždíme k mým rodičům, Péta tam bude celé prázdniny a musí si ještě zabalit,“ vysvětlovala maminka.

Votýpka podle tónu jejího hlasu věděl, že ji neobměkčí. „Dobře, dobře,“ zdvihl ruku, jako by se omlouval. Pak se otočil na kluka. „Péto, přijď sem zítra odpoledne, ve dvě hodiny přesně. Ráno jsem ve Žlebech. Budu tam doručovat Oflajňákovy dopisy pro několik dětí. Poslední dobou je těch dětí, co tráví příliš času u technologií a přichází o své žetony, nějak moc. Nevím, kam dřív skočit,“ postěžoval si a potom pokračoval se stejnou naléhavostí v hlase, „odpoledne ve dvě bych měl být zpět. Promluvíme si o tom nahnědlém žetonu. Musím ti toho hodně povědět.“

„Dobře,“ řekl Péta. Jestli se mu něco nechtělo, tak to bylo jít zpátky domů. Chtěl od pana Votýpky slyšet všechno, úplně všechno.

„Péto, mazej už!“ znovu zakřičela maminka z okna, zatímco on stál ve dveřích vedoucích na dvorek a koukal na pana Votýpku. Jako by se rozmýšlel, jestli přeci jen maminku neuposlechne a nezeptá se na vše, co potřebuje, hned teď. Když vzal do úvahy, jak je maminka rozčilená z vysvědčení, rozhodl se raději jít nahoru.

Péta s Pětkou mizeli ve dveřích, když pan Votýpka za nimi zakřičel: „A vezmi zítra žeton s sebou. Nesmí zhnědnout úplně, to by bylo pak velmi těžké. Podívám se, jak moc vážné to je...“

Kapitola čtvrtá

Odjezd

Došli zpátky do pokoje. Žeton ležel zahrabaný pod peřinou. Byli oba rádi, že se našel. Péťu však mrzelo, že ho neměli venku s sebou, aby se na něj pan Votýpka mohl podívat ještě dnes.

Chvilku seděl na židli a koukal do stěny. Hlavou mu běhaly samé otázky. Proč je tak špatné, že ten žeton hnědne? Proč vůbec hnědne? Jaké problémy můžu mít v dospělosti? Proč se mi tohle děje? Proč? Ta poslední otázka mu hlavou blýskala opakovaně. Měl dojem, že technologie, počítač, tablet, maminky smartphone nebo televizi už tolik nepoužívá. Tráví přeci čas offline, chodí ven. Oflajňákovi musí dělat radost už jen tím, jak radikálně změnil svůj životní styl. Jak je to tedy možné? Pak ho z myšlenek vytrhla realita zítřejšího odjezdu do Smrkovců, vesnice, kde bydlí babička s dědou a kde s Pětkou stráví celé letní prázdniny.

„Doufám, že jsi se aspoň rozloučil s Fifi?“ ptal se svého psího kamaráda.

„Uvidím ji ještě zítra, na chvilku,“ řekl Pěťka a sklopil uši a ocas.

Péťa začal do kufru a batůžku skládat věci, oblečení a taky všechno, co by mohl potřebovat na offline aktivity. Napadlo ho, že když jde o Oflajňákův žeton, musí ho spravit aktivity ve skutečném světě. Možná Oflajňákovi udělá radost, když se jim bude věnovat intenzivněji? Co zopakovat aktivity, které mu navrátily žeton před dvěma lety? „Ano, to by mohlo být ono!“ přemítal. Vzpomínal na úkoly, které dostával od Oflajňáka. Zabalil si, Člověče, nezlob se, karty, bublifuk, boty na výlety, puzzle, lupu na hledání čtyřlístků, plavky a sešit na kreslení, aby mohl zakreslovat mraky na obloze. Do kufru dal také staré noviny na domácí basketbal, slovník anglických slovíček, hračky na loutkové divadlo, knížku s říkankami a baterku na hru se stíny. Chyběla mu už jen jedna věc. „Tatí, můžu si prosím vzít s sebou do Smrkovců kolo?“ „Nevím, jestli se nám vejde do auta. A kde bys tam na něm tak jezdil? Je to tam samý kopec. Maximálně kolem rybníka je rovinka,“ přemýšlel nahlas tatínek. „Ano, ano, kolem rybníka, to je moje oblíbená trasa,“ vymýšlel si Péťa, aby ho přemluvil. „No, když se sklopí sedačka, mělo by se do auta vměstnat. Dobře, tedy,“ řekl tatínek a Péťovi se na tváři objevil velký úsměv. Teď je připraven zopakovat všechny offline aktivity, které absolvoval před dvěma lety při honbě za Oflajňákovým žetonem. Zbývalo do batůžku přibalit jen tu nejcennější věc, svůj žeton. Vzít si ho s sebou se zdálo jako snadné rozhodnutí. Nemůže přeci riskovat, že zůstane doma bez dozoru.

A co bylo možná důležitější, chtěl mít přehled o tom, co se děje s hnědým flíčkem. Pan Votýpka ho varoval, že se může dál zvětšovat.

V batůžku našel žetonu speciální místo v přihrádce hlavní kapsy. Pro jistotu ho zabalil do černého látkového sáčku, který uvázal dvěma šňůrkami, které k sáčku patřily. Do tmavě modré sportovní tašky sbalil všechny věci i pro Pětku, především jeho oblíbený oranžový míček. Spát šel kolem deváté hodiny. Po náročném dni usnul rychle.

Ráno vyskočil z postele natěšený, že se dozví, jak žeton zachránit. Už jednou věnoval celé svoje prázdniny záchraně žetonu a bylo to to největší dobrodružství, které dosud zažil. Teď ho možná bude muset absolvovat znovu. Stačí si jen vyslechnout od pana Votýpky, co *přesně dělat*. Cítil se dobře. Cítil odhodlání navzdory

smůle, která ho poslední týdny provázela. Skvělý pocit ale zmizel kolem dvanácté hodiny, když uslyšel maminku. „Péto, běž se naobědvat.“

Rozhodli jsme se s tatínkem, že pojedeme už v jednu. Cesta je dlouhá čtyři a půl hodiny a tatínek chce jet ještě zpět. Nakonec tam nebudeme přespávat, protože musíme zítra do práce. Kdybychom jeli ve tři, vrátíme se až po půlnoci, to by nešlo," vysvětlovala maminka.

„Ale my nemůžeme jet v jednu! To je katastrofa!“ halekal Péťa.

„Jakápak katastrofa, co to plácáš?“ vstoupil do toho tatínek.

„Jsem domluvený s panem Votýpkou, mám hnědý flíček na žetonu a nevím, co s tím. Slíbil, že mi poradí, ale až ve dvě hodiny,“ chrлил ze sebe se vší vážností.

„Péťo, klid. S tímhle ti dokážu poradit i já,“ řekl suverénní tatínek a v Péťovi svitla naděje. Tak tatínek ví, co s tím?

„Vážně?“ vykulil oči, „tak co mám dělat?“

„Jestli máš flíček na žetonu, tak si ho umyj, přeci,“ řekl a začal nosit z předsíně tašky k autu.

„Ale to nejde umýt,“ oponoval Péťa, šokovaný, co z tatínka vypadlo za nesmysl. Jenže ten už ho nevnímal a šel po schodech dolů.

„Jedeme,“ ohlásila maminka v jednu hodinu. Péťa se snažil odjezdu zabránit. Když došli k autu, řekl, že se musí vrátit, protože si zapomněl v pokoji batůžek. Bylo to naschvál. Zdržoval. Pak si vzpomněl, že nemá láhev s pitím, znovu se vracel. Pokaždé se po schodech loudal, cestou tam i cestou zpátky. „Tak a dost!“ řekla maminka, když se potřetí vracel, protože si zapomněl fixy, „je 13:30 a ještě jsme kvůli tobě neodjeli. Máš smůlu, jedeme!“

„Ale...“ řekl, a zatímco nasedal do auta, maminka za ním zabouchla dveře. Ne protestoval. Věděl, že teď už pojedou. Dál zdržovat nepůjde.

Seděl na zadní sedačce a vedle něj v přepravce ležel smutný Pětka. Dřívější odjezd ho připravil o rozloučení s Fifi. Když odbočili z jejich ulice na hlavní silnici, zahlédl na chodníku pana Votýpku. Musel se zrovna vracet domů ze Žlebů. Jakmile ho spatřil, začal plácet rukou do okýnka tatínkova auta: „Pane Votýpka! PANE VOTÝPKA!! PA-NE VO-TÝP-KA!!!!“

Soused ho uviděl. Se smutným výrazem v obličeji jen zvedl ruku na znamení pozdravu. Auto jelo dál.

„Co tak ječíš?! Uklidni se, prosím tebe!“ okřikla ho maminka, „s panem Votýpkou si můžeš promluvit na konci prázdnin, až se vrátíš.“ To byl konec. Pan Votýpka mu nepomůže. Jen se na sebe s Pětkou podívali.

Zbytek cesty promlčel. Nejprve seděl se skleslým, upřeným pohledem. Asi po hodině jízdy se začal hrabat ve svém batůžku. Nakoukl do pytlíčku. Žeton tam byl, pořád nahnědlý. Přejel prsty po jeho povrchu. Hnědá část žetonu byla pokaždé taková hrubá na dotek a jemně pálila.

V batohu vystrchal svůj blok a propisku. Začal psát. Pětka ho z přepravky pozoroval. Výraz na tváři se Pětovi pomalu měnil. Chvilkami koukal z okýnka, chvilkami psal. Přemýšlel. Pozoroval ubíhající krajinu a znovu přemýšlel. Dokonce se i usmál. Nakonec, když byli asi v polovině cesty, k pejskově překvapení, Pěta seděl úplně uvolněně s lehkým úsměvem. Užíval si, jak jim cesta pěkně odsýpá.